

Številka: U-I-472/19-8

Datum: 5. 3. 2020

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopku za preizkus pobude Silva Flisarja, Tišina, na seji 5. marca 2020

sklenilo:

Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti prvega odstavka 4. člena Zakona o postopku sodnega in izvensodnega varstva nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti bank (Uradni list RS, št. 72/19) se zavrže.

OBRAZLOŽITEV

1. Pobudnik izpodbija prvi odstavek 4. člena Zakona o postopku sodnega in izvensodnega varstva nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti bank (v nadaljevanju ZPSVIKOB). S pobudo uveljavlja kršitev načela do enakosti pred zakonom iz drugega odstavka 14. člena Ustave, ker naj bi izpodbijana določba zagotavljala izplačilo pavšalnega nadomestila za izbris zgolj nekaterim nekdanjim imetnikom kvalificiranih obveznosti bank, ne pa vsem.¹

2. Pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti lahko da, kdor izkaže svoj pravni interes (prvi odstavek 24. člena Zakona o Ustavnem sodišču, Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS). Po drugem odstavku navedenega člena je pravni interes podan, če predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, katerega oceno pobudnik predlaga, neposredno posega v njegove pravice, pravne interese oziroma v njegov pravni položaj.

¹ Prvi odstavek 4. člena ZPSVIKOB se glasi: "Fizična oseba, ki je na primarnem trgu pri izdajatelju kupila kvalificirane obveznosti banke iz 2. in 3. točke šestega odstavka 261.a člena ZBan-1 (v nadaljnjem besedilu: vlagatelj) in je bila imetnik teh obveznosti ob njihovem prenehanju na podlagi odločbe Banke Slovenije, je upravičena do izplačila pavšalnega nadomestila, če njeni bruto dohodki v letu 2013 niso presegali 18.278,16 eurov".

3. Iz pobude izhaja, da pobudnik trdi, da je bil imetnik dveh vrst vrednostnih papirjev, ki sta spadala med kvalificirane obveznosti banke iz šestega odstavka 261.a člena Zakona o bančništvu (Uradni list RS, št. 99/10 – uradno prečiščeno besedilo, 35/11, 52/11 – popr., 59/11, 85/11, 48/12, 105/12, 56/13 in 96/13 – v nadaljevanju ZBan-1) in za katera je Banka Slovenije z odločbo o izrednem ukrepu iz 1. točke prvega odstavka 261.a člena ZBan-1 odločila, da prenehata obstajati (se izbrišeta). Pobudnik meni, da je v neskladju z načelom enakosti pred zakonom, da prvi odstavek 4. člena ZPSVIKOB določa pravico do pavšalnega nadomestila le imetnikom nekaterih izbrisanih kvalificiranih obveznosti. Protiustavno neenako obravnavo vidi v pogoju nakupa kvalificiranih obveznosti "na primarnem trgu pri izdajatelju".

4. Ustavno sodišče, ne da bi se v tem sklepu opredeljevalo do problematike morebitne zahteve po izčrpanju pravnih sredstev zoper posamični akt, izdan na podlagi izpodbijanega predpisa (glej sklep Ustavnega sodišča št. U-I-251/07 z dne 10. 1. 2008, Uradni list RS, št. 6/08, in OdlUS XVII, 2), ugotavlja, da pobudnik ni dokazal, da prvi odstavek 4. člena ZPSVIKOB kakorkoli – ne nujno neposredno – vpliva na njegov pravni položaj. Pobudnik namreč ni z nobenim dokazilom (npr. potrdilom o izbrisu oziroma prenehanju finančnih instrumentov na podlagi odločbe Banke Slovenije² ali z drugim primernim dokazilom) izkazal zatrjevanega imetništva kvalificiranih obveznosti na dan učinkovanja odločbe Banke Slovenije o izbrisu. Ustavno sodišče pri tem dodaja, da bi pobudnik glede na vsebino pobude³ tudi ob dokazanem zatrjevanem imetništvu izbrisanih kvalificiranih obveznosti v ustrezni časovni točki lahko pričakoval vsebinsko presojo pobude za začetek postopka za oceno ustavnosti prvega odstavka 4. člena ZPSVIKOB le, če bi: (a) izkazal, da izpolnjuje vse druge pogoje iz navedene določbe za upravičenost do nadomestila, razen nakupa "na primarnem trgu pri izdajatelju", ali, alternativno, če bi (b) poleg v tej pobudi zatrjevane protiustavnosti zatrjeval protiustavnost tudi vseh navedenih drugih pogojev za upravičenost do nadomestila. Pravnega interesa za meritorno presojo ustavnosti zakonske določbe namreč ne more imeti subjekt, ki izpodbija zgolj del te določbe tako, da se njegov pravni položaj dejansko ne bi spremenil kljub uspehu pobude zoper ta del.

5. Ker pobudnik ni izkazal, da bi razveljavitev ali ugotovitev protiustavnosti prvega odstavka 4. člena ZPSVIKOB izboljšala njegov pravni položaj, je Ustavno sodišče zaradi odsotnosti pravnega interesa za začetek postopka za oceno ustavnosti navedene določbe njegovo pobudo zavrglo.

² Primerjaj s 4. točko drugega odstavka 5. člena ZPSVIKOB.

³ Kot že navedeno, vidi pobudnik protiustavno diskriminacijo zgolj pri omejitvi upravičenosti do pavšalnega nadomestila na kupce kvalificiranih obveznosti od izdajatelja na primarnem trgu, ne pa npr. tudi pri omejitvi na kupce zgolj kvalificiranih obveznosti iz 2. in 3. točke šestega odstavka 261.a člena ZBan-1 oziroma na kupce, ki v letu 2013 niso presegli dohodkovnega cenusa 18.278,16 EUR bruto.

6. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi tretjega odstavka 25. člena ZUstS in prve alineje tretjega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10, 56/11 in 70/17) v sestavi: predsednik dr. Rajko Knez ter sodnici in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik in Marko Šorli. Sodnik dr. Rok Čeferin je bil pri odločanju v tej zadevi izločen. Ustavno sodišče je sklep sprejelo soglasno.

dr. Rajko Knez
Predsednik